

Tæt på DIN økonomi

Økonomi: I gennemsnit er vedligeholdelsesomkostningerne, der er direkte relateret til malkerobotterne, på 60.000 kr. pr. robot. Arkivfoto: Jens Tønnesen

Service: Fuld kontrakt eller løbende vedligehold?

Malkning: Udgiften til vedligehold - alene til malkerobotterne - kan svinge med, hvad der svarer til 11 øre pr. kg. mælk. Der kan med andre ord være et stort potentiale i at sætte den løbende vedligeholdelse i system og med jævne mellemrum tjekke, om servicekontrakten svarer til bedriftens behov.

Af konsulent Vibeke Fladkjær Nielsen

Konsulent Jannik Toft Andersen
Specialkonsulent Helge Kromann, Videncentret for Landbrug, Kvæg.

På et moderne kvægbrug med høj mekaniseringsgrad udgør de årlige udgifter til service

og vedligehold en betydelig post i regnskabet. Derfor kan der i mange tilfælde hentes en del besparelser ved at lægge en vedligeholdelsesstrategi. Helt overordnet er der to strategier:

► Stor andel/ fuld servicekontrakt.

► Lille andel/ ingen servicekontrakt.

Ved en fuld servicekontrakt er al service og vedligehold inkluderet. Her kan man typisk forvente en lav udgift til den løbende vedligeholdelse. Det modsatte gør sig gældende ved en lille servicekon-

trakt, hvor man betaler mere ved de enkelte reparationer. Fordelen ved en fuld servicekontrakt er, at der ikke kommer så store udsving i vedligeholdelsesomkostningerne fra år til år. Men det er vigtigt at gøre sig klart, om prisen for kontrakten er værd at betale, eller om det bedre kan betale sig at leve med de årlige udsving og spare på kontrakten.

Stor spredning

I gennemsnit er vedligeholdelsesomkostningerne, der

Hvad er TPM?

- Med TPM oplæres medarbejderne i selv at kunne foretage vedligeholdelse og simple reparationer af maskinerne i hverdagen, Læs mere om TPM på www.arbejdsplan.kvaeg.dk

Reducer udgifter

Med Lean-værktøjet TPM opnår du, at produktionen kører stabilt og, at kapacitetsudnyttelse af maskinerne bliver bedre, fordi du ikke har nedbrud.

Regninger udefra på reparationer bliver færre, fordi der udføres forebyggende vedligehold

Medarbejderne bliver uddannet, så de bliver bedre til at vurdere nedbrud og tage ansvar for vedligehold.

er direkte relateret til malkebotterne, på 60.000 kr. pr. robot. Dette gennemsnitstal dækker dog over en meget stor spredning. En analyse af 52 AMS-landmænd viser en spredning i vedligeholdelsesomkostninger pr. robot fra under 20.000 kr. pr år til over 90.000 kr. Hvis man antager, at hver robot kan tage 70 årskøer med en gennemsnitlig ydelse, svarer det til en forskel på 11 øre pr. kg mælk - alene til vedligeholdelses af malkerobotten.

Figur 1 viser spredningen i de samlede gennemsnitlige vedligeholdelsesomkostninger pr. robot for gruppen af bedrifter med henholdsvis laveste og højeste kontraktomkostninger. Af figuren fremgår det blandt andet, at nogle bedrifter på trods af høje kontraktudgifter også har en relativ stor andel løbende vedligehold. Det kunne tyde på, at nogle i denne gruppe beta-

ler for reparationer, der måske burde være inkluderet i kontrakten.

Kontrakten

Når man indgår en servicekontakt på sine malkebotter, skal man være opmærksom på følgende - uanset om der er tale om en fuld pakke eller en aftale med et begrænset indhold:

- Fri opdatering af software, når der kommer en ny version.
- Indgår der 24 timernes tilkaldetvagt, og hvor lang tid har firmaet, før de vil være på stedet.
- Er der hotline, support eller help desk inkluderet i pakken.
- Hvor mange årlige besøg indgår der i kontrakten.
- I hvilket omfang indgår udskiftning af pattegummi, slanger og andre sliddele.
- Hvad dækker kontrakten af større nedbrud for eksempel udskiftning af robotarm med videre.

Ved installering af malke-

3

Anbefalinger

- 1 Fuld kontrakt kan være fornuftigt i starten, til man er dus med systemet.
- 2 Konter alle bilag, der knytter sig til service og vedligehold af AMS på egen konto og brug følgende underkonti 'service kontrakt' og 'øvrige vedligehold'. Det giver overblik.
- 3 TPM værktøjet hjælper med at sætte vedligeholdelsen i system, så de løbende udgifter kan minimeres.

robotter køber mange i første omgang en fuld servicepakke. Det er også fornuftigt, fordi man så kender det første års serviceomkostninger. Når man efterhånden er blevet mere dus med systemet og bedre ved hvilke dele, man selv kan skifte og så videre, kan man købe en mindre pak-

ke og dermed spare på de faste omkostninger.

Få styr på driftsudgifterne

I arbejdet for at minimere de løbende driftsudgifter er der opnået rigtig gode resultater med værktøjet TPM (total produktions vedligehold), som er et værktøj fra Lean-værktøjskassen. TPM er en systematisk fremgangsmåde til vedligehold af maskiner og udstyr, der gør, at man opnår en effektiv maskinpark, som kører uden spild, og hvor man undgår ikke planlagte maskinstop. Der er altså tale om at gå fra brandslukning til brandforebyggelse. Med TPM oplæres medarbejderne i selv at kunne foretage vedligeholdelse og simple reparationer af maskinerne i hverdagen samt at vurdere reparationsens omfang. Vejledninger sikrer, at alle kan udføre vedligeholdet.

Figur 1

